

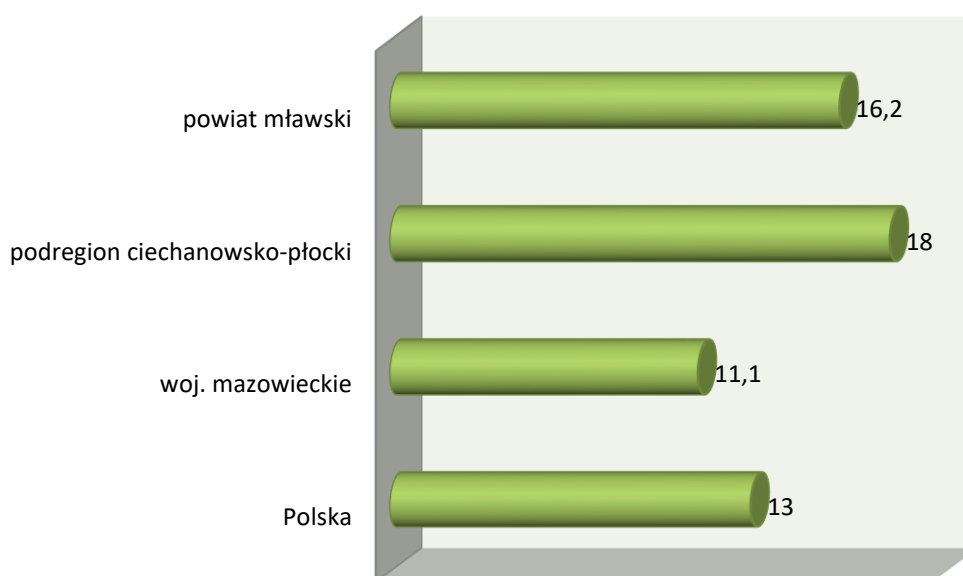

**Ocena lokalnego rynku pracy
oraz programów przeciwdziałania
bezrobociu i aktywizacji zawodowej
realizowanych w Powiecie Mławskim
w 2013 roku**

Październik 2013

I. Diagnoza bezrobocia w 2013 roku

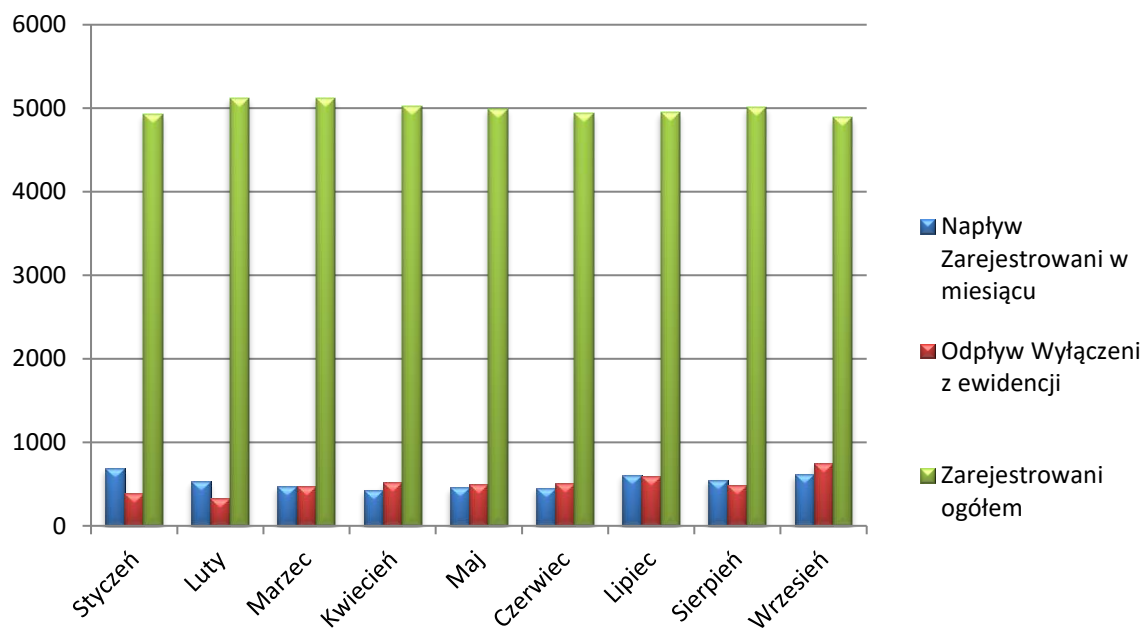
Stopa bezrobocia w powiecie mławskim na koniec sierpnia 2013 r. wyniosła 16,2%. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie zarejestrowanych było 5013 osób bezrobotnych. Na koniec września 2013 r. liczba ta zmniejszyła się o 125 osób i wyniosła 4 888. Należy więc domniemać, iż stopa bezrobocia za miesiąc wrzesień ulegnie spadkowi. Wykres Nr 1 przedstawia wielkość stopy bezrobocia na tle danych krajowych i wojewódzkich.

Wykres 1. Stopa bezrobocia na koniec sierpnia 2013 r.

Porównując do stanu bezrobocia z miesiąca grudnia 2012 r., w którym były zarejestrowane 4 623 osoby, a stopa bezrobocia wynosiła 15,2%, liczba osób bezrobotnych wzrosła o 265 osób. Największy napływ osób bezrobotnych miał miejsce w miesiącach styczniu i lutym, którego główną przyczyną było wygaśnięcie umów o pracę na czas określony wraz z końcem roku 2012. Z powodu nasilonej rejestracji osób i równocześnie małej liczby osób wyrejestrowanych, na koniec stycznia liczba zarejestrowanych wzrosła o 298 osób do poziomu 4 921 (stopa bezrobocia 16 %). Porównując powiat mławski do kraju i województwa mazowieckiego, wysokość stopy bezrobocia była wyższa (kraj – 14,2%, województwo mazowieckie – 11,4%), jednakże w porównaniu do podregionu ciechanowsko-płockiego wypadła zdecydowanie korzystniej (w podregionie – 19%). Taka tendencja dotyczy również miesiąca lutego 2013 r.

W następnych miesiącach roku stopa bezrobocia utrzymywała się na podobnym poziomie (ok. 16% z niewielkimi różnicami). Pomimo znacznej liczby rejestracji (napływu bezrobotnych), odpływ bezrobotnych zbilansował ostateczną ilość osób zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie, co obrazuje wykres Nr 2. Ten stan został osiągnięty między innymi dzięki działaniom aktywizacyjnym Urzędu skierowanym do osób zarejestrowanych, tj. aktywnym i pasywnym formom wsparcia.

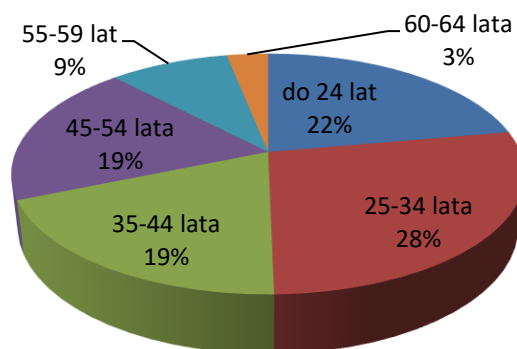
Wykres Nr 2. Liczba bezrobotnych w poszczególnych miesiącach-napływ i odpływ

Stały monitoring oraz analiza danych statystycznych dotyczących stanu bezrobocia pozwala na skierowanie działań Urzędu do grup bezrobotnych najbardziej narażonych na trudności w znalezieniu zatrudnienia (osoby do 30 roku życia, osoby powyżej 50 roku życia oraz długotrwale bezrobotni). Z danych tych wynika, że w większości prezentowanych kategorii nadal istnieje tendencja wzrostowa. Wzrost liczby bezrobotnych jest wypadkową wielu czynników, głównie kryzysu spowolnienia gospodarczego, będącego zjawiskiem globalnym. Na terenie powiatu mławskiego napływ bezrobotnych jest widoczny, jednakże nie ma on wpływu na ogólną liczbę osób zarejestrowanych, utrzymywaną na takim samym poziomie między innymi dzięki aktywnym i pasywnym działaniom wobec bezrobotnych.

Analizując osoby zarejestrowane jako bezrobotne pod względem wieku należy stwierdzić, iż w każdej grupie wiekowej obserwujemy niestety tendencję wzrostową. Najliczniejszą grupę stanowią osoby młode do 34 roku życia, stanowiącą aż 50% ogółu bezrobotnych. Od kilku lat monitorowana jest również sytuacja osób do 30 roku życia, które

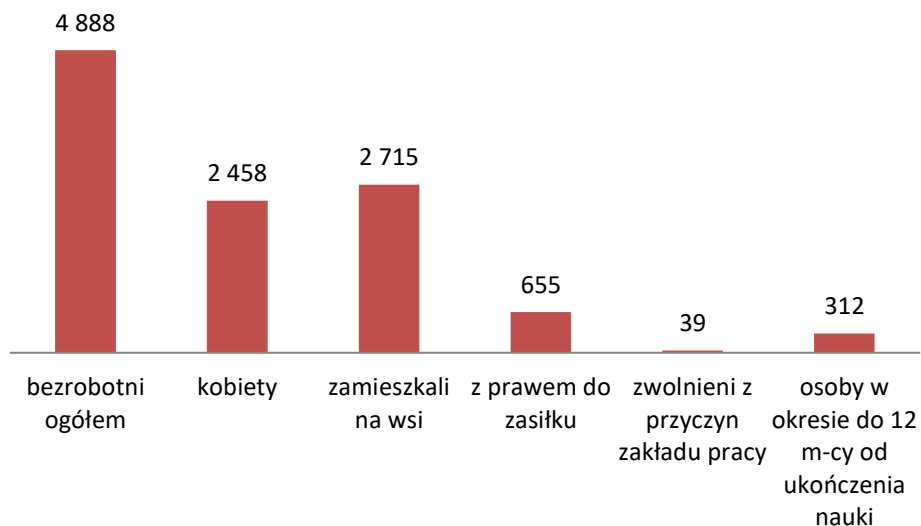
stały się nową grupą docelową działań w realizowanych przez Urząd programach aktywizacji zawodowej. W końcu września 2013 r. ogółem zarejestrowanych było 1824 bezrobotnych w tym przedziale wiekowym, co daje 37% ogólnej liczby zarejestrowanych. Najwięcej młodych osób zamieszkuje tereny wiejskie – 1132. Aż 40% omawianej grupy stanowią długotrwale bezrobotni. Szereg negatywnych skutków związanych z długim czasem pozostawania bez zatrudnienia (np. brak motywacji, utrata wiary w siebie, niska samoocena, efekt „śnieżnej kuli”), dodatkowo zwiększa trudności w znalezieniu pracy przez te osoby. Struktura osób młodych pod względem posiadanego doświadczenia również nie wypada korzystnie – 19% wszystkich osób młodych posiada doświadczenie krótsze niż 6 miesięcy pracy. Pod względem wykształcenia przeważają osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące – 484 oraz szkoły policealne i technika – 483. Drugą grupę stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej – 311 oraz wyższym – 263.

Drugą co do wielkości grupę stanowią osoby powyżej 50 roku życia (23% ogółu). W końcu września 2013 zarejestrowanych było 1103 bezrobotnych w tym przedziale wiekowym. Aż 47% procent omawianej grupy stanowią osoby pozostające w rejestrze powyżej 12 miesięcy, co stanowi duże wyzwanie w efektywnej aktywizacji tych osób. Struktura osób 50+ pod względem doświadczenia zawodowego charakteryzuje się przeważającą liczbą bezrobotnych, którzy posiadają duży staż pracy (staż pracy od 10 do 30 lat i więcej ma łącznie 774 osoby). Struktura wykształcenia osób 50+ zgodnie z danymi statystycznymi nie wypada najgorzej, ponieważ 59% z nich posiada wykształcenie średnie i zasadnicze zawodowe, czyli nadające konkretne kwalifikacji zawodowe. Jednakże w przypadku tej grupy bezrobotnych przeważnie są to zawody, na które nie ma już zapotrzebowania lub w ogóle nie istnieją. Dlatego też trudno jest takie osoby zaktywizować. Dane dotyczące grup wiekowych bezrobotnych przedstawione zostały na Wykresie Nr 3.

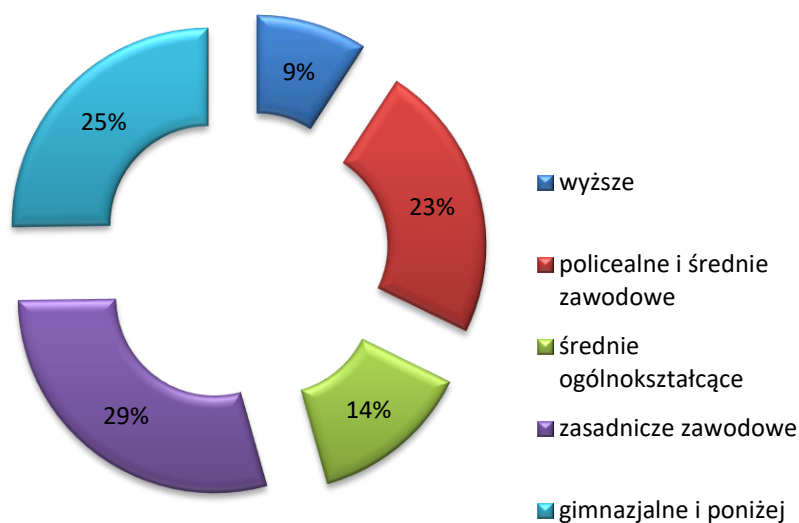
Wykres Nr 3. Bezrobotni według wieku

Jak ilustruje Wykres Nr 4, najliczniejszą grupę stanowią kobiety oraz osoby zamieszkałe na wsi. Osoby mieszkające poza Mławą stanowią prawie 55% ogółu bezrobotnych.

Wykres nr 4. Liczba bezrobotnych w wybranych kategoriach

Relacje ilościowe bezrobotnych analizowane ze względu na poziom wykształcenia pokazują, że przeważają osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej. Poza tym liczną grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (dane na Wykresie nr 5). Należy zwrócić również uwagę na procent osób posiadających wyższe wykształcenie, którym coraz trudniej odnaleźć się na rynku pracy. Urząd napotyka coraz więcej trudności w aktywizacji tych osób, zwłaszcza w przypadku zawodów, które nie występują na lokalnym rynku pracy. Podobnie sytuacja przedstawia się z zawodami po szkołach średnich lub zawodowych. Szybko zmieniająca się koniunktura na rynku pracy (pojawiają się nowe zawody, dotychczasowe przestają istnieć), trudności szkolnictwa w dostosowaniu kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy powodują konieczność przekwalifikowania się przez osoby bezrobotne i poszukujące pracy. Problemy ze znalezieniem pracy ma również większość absolwentów liceów ogólnokształcących i profilowanych, którzy nie posiadają umiejętności i kwalifikacji zawodowych pożądaných przez przedsiębiorców. Aktualnie pracodawcy poszukują pracowników posiadających konkretne uprawnienia i doświadczenie zawodowe.

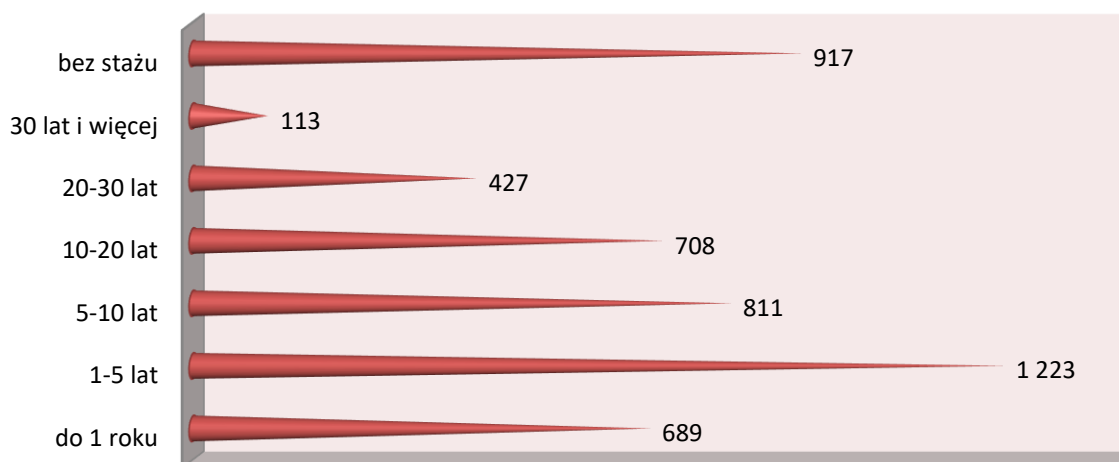
Wykres Nr 5. Bezrobotni według wykształcenia

Szczegółowy wykaz zawodów w podziale na poziom wykształcenia:

1. zasadnicze zawodowe – przeważają głównie osoby zarejestrowane w kodach zawodu: monter podzespołów elektronicznych, sprzedawca, robotnik gospodarczy, rolnik, kucharz, ślusarz, murarz, krawiec, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym;
2. średnie zawodowe – przeważają głównie osoby zarejestrowane w kodach zawodu : technik budownictwa, kelner, technik ekonomista, technik mechanik, technik ochrony środowiska, technik żywienia;
3. wyższe – przeważają głównie osoby z wykształceniem pedagogicznym, administracyjnym, humanistycznym, ekonomicznym.

Analiza sytuacji osób bezrobotnych pozwala wyciągnąć na pierwszy plan tendencje oraz zjawiska, które wpływają na pogorszenie ich sytuacji na lokalnym rynku pracy. Dane statystyczne wskazują, iż w tut. Urzędzie najwięcej zarejestrowanych jest osób posiadających niski staż pracy, co niestety w kontekście atrakcyjności dla pracodawców, nie przemawia na korzyść tych osób. Jest to ok. 1600 osób bezrobotnych ze stażem pracy do 1 roku oraz bez stażu, która stanowi 33% wszystkich osób zarejestrowanych. Następną co do wielkości

kategorię stanowią osoby ze stażem pracy do 5 lat, tj. 1 223 osoby - 25% ogółu (porównanie grup na Wykresie Nr 6).

Wykres nr 6. Bezrobotni według stażu pracy

Nadal na wysokim poziomie utrzymuje się liczba osób długotrwale bezrobotnych (2 428), która stanowi ok. 50% wszystkich zarejestrowanych. Od co najmniej 2 lat obserwuje się również tendencję zawieszania bądź likwidacji działalności gospodarczych z uwagi na zmniejszający się popyt na usługi i produkcję. Do końca września 2013 zarejestrowało się jako bezrobotne 105 osób po zakończeniu prowadzenia własnej firmy.

W odpowiedzi na sytuację omówionych grup bezrobotnych Urząd podejmuje szereg działań aktywizacyjnych kierując realizowane programy aktywizacji zawodowej właśnie do osób do 30 roku życia, powyżej 50 roku życia oraz osób długotrwale bezrobotnych, których sytuacja na rynku pracy od lat jest trudna.

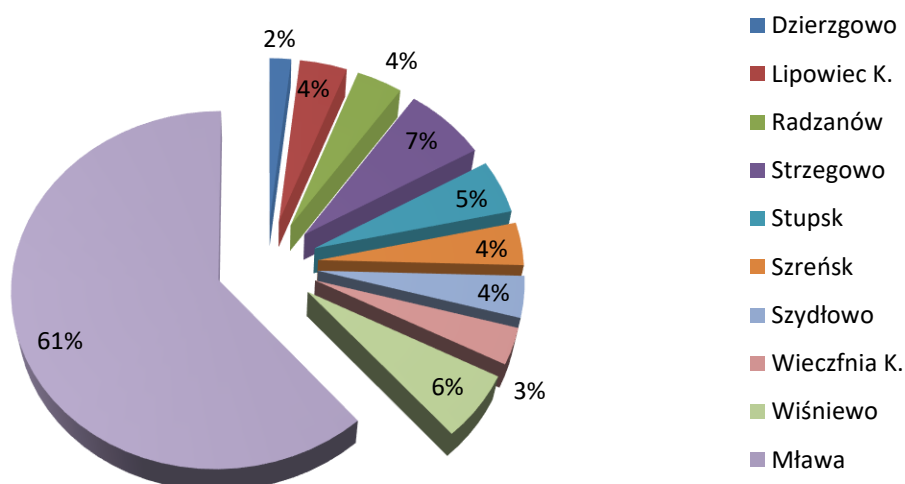
II. Charakterystyka rynku pracy powiatu mławskiego wg danych GUS

W omawianym rozdziale przedstawione dane statystyczne pochodzą z Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarczych REGON, według stanu na koniec 2012 roku. Zgodnie z tymi danymi na terenie powiatu mławskiego było zarejestrowanych 3 995 podmiotów gospodarczych.

W powiecie mławskim sektor publiczny stanowi zaledwie 200 jednostek aktywnych zarejestrowanych w systemie REGON. Zdecydowana większość podmiotów gospodarczych na terenie powiatu – 3795 działa w sektorze prywatnym, z tego: 1212 jednostek zajmuje się handlem hurtowym i detalicznym oraz naprawą pojazdów samochodowych, 575 firm

zajmuje się przetwórstwem przemysłowym; 345 firm – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz wytwarzanie, dostarczanie energii elektrycznej, górnictwo – 57. Poza tym rozwijają się firmy usługowe, wśród których dominuje budownictwo – 505 firm, 314 jednostek- usługi edukacyjne, naukowe i techniczne; 222 podmioty zajmują się obsługą rynku nieruchomości, finansów i ubezpieczeń, 121 firm świadczy usługi transportowe oraz związane z gospodarką magazynową; 102 - informacja, komunikacja oraz usługi administrowania; 62- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; 60 – gastronomiczne i hotelarskie, pozostała działalność usługowa to 220 jednostek.

Wśród podmiotów gospodarczych powiatu największą grupę stanowią mikroprzedsiębiorstwa, które zatrudniają do 9 pracowników, jest ich 3768, z których znacząca większość to podmioty jednoosobowe. O wiele mniejszą grupę stanowią jednostki zatrudniające od 10 do 49 osób – 177 podmiotów. Najmniej podmiotów, bo tylko 50, to zakłady zatrudniające powyżej 50 pracowników. Najwięcej podmiotów gospodarczych – 2452 znajduje się w Mławie. Podobnie, jak w powiecie wśród podmiotów funkcjonujących na terenie miasta Mława dominują przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników – 2322 jednostki. Na terenie Mławy działa 38 zakładów zatrudniających powyżej 50 pracowników. Ponadto w Mławie są 92 podmioty, które zatrudniają od 10-49 pracowników. Ilość podmiotów gospodarczych w podziale na gminy ilustruje Wykres nr 7.

Wykres Nr 7. Podmioty gospodarcze w podziale na gminy powiatu mławskiego

Na terenie powiatu mławskiego funkcjonuje 9 zakładów pracy zatrudniających ponad 250 osób są to:

- LG ELECTRONICS MŁAWA Sp. z o.o. – 2641 osób
- Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie – 480 osób
- SP ZOZ w Mławie – 461 osób
- DONG YANG Sp. z o.o. – 402 osoby
- Zakłady Mięsne POLONUS Sp. z o.o. Spółka Komandytowo -Akcyjna – Uniszki-Cegielnia (dawniej Hermar S.A.) - 330 osób
- PKS w Mławie S.A. – 289 osób
- Ssang Geum Mława Sp. z o.o. – 280 osób
- Curtis Development Sp. z o.o. – 264 osoby
- FINE ALTECH MŁAWA Sp. z o.o. – 257 osób

W gospodarce powiatu, mimo że od wielu lat dominują podmioty handlowe i usługowe nastawione w głównej mierze na obsługę lokalnego rynku, to największe zakłady lokują się w branży elektronicznej, przetwórstwie rolno-spożywczym oraz handlowym. Wymienione branże charakteryzują się również największym zatrudnieniem na lokalnym rynku pracy.

W branży elektronicznej pracuje około 4000 osób. Największe zakłady tej branży to:

- LG Electronics Sp. z o.o.
- Dong Yang Sp. z o.o.
- Fine Altech Sp. z o.o.
- Ssang Geum Sp. z o.o.
- Curtis Development Sp. z o.o. w Warszawie Dział Przetwórstwa Tworzyw w Krzywonosu

W firmach przetwórczych, bazujących na lokalnej produkcji rolnej, głównie przetwórstwa mięsa drobiowego i produkcji wędlin pracuje około 1220 pracowników.

Do najważniejszych zakładów tego sektora należą:

- Wipasz S.A. Zakład Drobiarski w Mławie – 480 osób
- Zakłady Mięsne POLONUS Sp. z o.o. Spółka Komandytowo -Akcyjna – Uniszki-Cegielnia (dawniej Hermar S.A.) – 330 osób
- Zakład Przetwórczo-Rolno Spożywczy Drobiu w Uniszkach Cegielni – 157 osób

- Zakład Mięсны J. Czaplicki w Mławie – 110 osób
- Zakład Przetwórstwa Rolnego Sp. z o.o. w Dunaju – 79 osób
- Zakład Mięсны w Strzegowie Sp. J. – 49 osób
- Zakład Mięсно Garmazeryjny W.W.M. Powązka w Mławie – 23 osoby.

Warto zauważyć, iż w miarę stabilna kondycja wyżej wymienionych branż przyczyniła się do wzrostu podobnych tendencji wśród firm usługowo-handlowych. Na terenie powiatu mławskiego działa kilkanaście marketów. Do największych sklepów wielkopowierzchniowych należą:

- Carrefour Poland Sp. z o. o.
- market - Detal Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S.K.A. (polo market)
- Kaufland Sp. z o.o.
- Desmin Sp. z o.o. (Intermarche)
- Lidl
- Tesco
- Stokrotka
- Biedronka
- Usługi Handlowe A. Tański (Market Mrówka)
- "Farbex" K.Tarkowski i Wspólnicy Spółka Jawna

Pod koniec 2013 roku planowane jest otwarcie parku handlowego przy ulicy Piłsudskiego (w sąsiedztwie hipermarketu Kaufland). Inwestycję przygotowuje grupa Immofinanz, odpowiedzialna za wprowadzenie do Polski sieci sklepów pod nazwą STOP.SHOP.

W 2014 roku planowane jest otwarcie nowego marketu budowlanego przy ulicy Granicznej w Mławie.

Należy zwrócić uwagę na utrzymującą się od 2012 roku tendencję do zawieszania lub zamykania działalności gospodarczych wśród przedsiębiorców prowadzących jednoosobowe firmy. Dane na koniec września 2013 r. wynikające z ilości osób bezrobotnych rejestrujących się po prowadzeniu własnej firmy wskazują (105 osób), iż w największym stopniu dotyczy to firm z branży usługowej, świadczących poniższe usługi:

- spawalnicze,
- weterynaryjne,

- pralnicze,
- fryzjerstwo,
- mechanika pojazdowa.

Dla porównania na koniec grudnia 2012 r. w Urzędzie zarejestrowało się łącznie 159 osób, które wcześniej prowadziło działalność gospodarczą.

Następne w kolejności zamykane są działalności handlowe, zwłaszcza małe punkty sprzedaży, dla których konkurencyjne są sklepy sieciowe oraz wielobranżowe oraz związane z budownictwem ze względu na zastój na rynku inwestycji budowlanych. W zeszłym roku natomiast najwięcej zamkniętych zostało działalności handlowych.

III. Działalność Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia

Powiatowy Urząd Pracy w Mławie uczestniczy w realizacji szeregu programów przeciwdziałania bezrobociu, co pozwoliło na utrzymanie stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2013 roku na podobnym poziomie. Beneficjentami tych programów są zarówno osoby bezrobotne jak i pracodawcy.

Jako jednostka monitorująca lokalny rynek pracy tutaj Urząd stara się odpowiadać na zjawiska, które wpływają na pogorszenie sytuacji osób bezrobotnych. W celu zmniejszenia skutków stagnacji gospodarczej i trudnej sytuacji na rynku pracy, w roku 2013 Urząd pozyskał na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu środki w kwocie 9.977,8 tys. zł, które pozwolą zaktywizować ok. 1300 osób. Jest to kwota o 3. 204,4 tys. zł wyższa od środków pozyskanych w 2012 roku. Podział środków przedstawia Tabela Nr 1.

ŹRÓDŁO FINANSOWANIA		LIMIT ŚRODKÓW (w tys. zł)	LIMIT OSÓB PRZEWDZIANYCH DO ZAKTYWIZOWANIA
Algorytm (*z czego 512 tys. zł przeznaczone na wkład własny do programu specjalnego "Młodzi Aktywni")		3 899,6	676
6.1.3 – „Aktywni w drodze do sukcesu”		3 527,2	396
Rezerwa Ministra	Aktywizacja osób bezrobotnych do 30 roku życia	253,2	47
	Aktywizacja osób powyżej 50 roku życia	347,0	52
	Aktywizacja osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	149,4	12
Programy specjalne	„Młodzi Aktywni”	600,0	57
	„Mój wiek-mój atut”	600,0	30
	„Aktywni rodzice powiatu mławskiego”	601,4	49
RAZEM		9 977,8	1319

Tabela Nr 1. Podział środków oraz źródła finansowania programów aktywizacji zawodowej

Pozyskane środki przeznaczone zostały na uruchomienie następujących form aktywizacji zawodowej:

1. Szkolenia
2. Staże
3. Studia podyplomowe
4. Prace interwencyjne
5. Roboty publiczne
6. Prace społecznie użyteczne
7. Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
8. Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

Szkolenia - do końca roku 2013 planowane jest przeszkolenie ogółem 528 osób bezrobotnych. Według stanu na koniec września 333 osoby skierowane zostały na szkolenia grupowe i indywidualne. Ze szkolenia finansowanego ze środków PFRON skorzystała 1 osoba poszukująca pracy. W ramach tej formy aktywizacji zawodowej przewiduje się zorganizowanie jeszcze 195 szkoleń zawodowych, ABC Przedsiębiorczości oraz szkoleń

z zakresu aktywnego poszukiwania pracy dla grupy ok. 175 osób (dla uczestników programów specjalnych opracowana ścieżka aktywizacji zawodowej przewiduje po dwa szkolenia). Tematyka szkoleń zorganizowanych do końca września 2013 r. była bardzo zróżnicowana, dopasowana do potrzeb osób bezrobotnych. Zorganizowano m.in. następujące szkolenia: szkolenie z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, ABC Przedsiębiorczości, brukarz, murarz-tylnik-glazurnik, kwalifikacja wstępna przyśpieszona, opiekunka osób starszych i dzieci, operator wózka jezdniowego.

Staż – do końca września 2013 roku skierowano na staże ogółem 475 osób bezrobotnych. Aktualnie limit osób, przewidzianych do zaktywizowania poprzez staż zawodowy został wyczerpany. Osoby bezrobotne najczęściej kierowane były do odbycia stażu na stanowiska związane z pracą biurową jako pomoce administracyjne, biurowe, referenci, sekretarki -156 osób. Pozostałe stanowiska to sprzedawcy i kasjerzy- sprzedawcy – 65 osób; asystenci w różnych branżach– 17 osób; konserwatorzy urządzeń i terenów zielonych – 15 osób; nauczyciele i pomoc nauczyciela; kucharze i pomoc kuchenna; opiekun - po 12 osób. Każdy z programów zakładał osiągnięcie określonej efektywności po zakończonych stażach, tj. procent osób bezrobotnych, które podejmą zatrudnienie w miejscu odbywania stażu zawodowego. Średnio ze wszystkich programów uzyskana efektywność aktualnie wynosi 57%. Wysoki poziom zakładanej i uzyskanej efektywności wymagany jest przy ubieganiu się o dodatkowe środki na aktywizację bezrobotnych.

Studia podyplomowe - do końca września 2013 roku 28 osób ubiegało się o przyznanie środków na dofinansowanie studiów podyplomowych. Z 8 osobami Urząd podpisał umowę, które rozpoczęły naukę na kierunkach:

- logopedia ogólna – 4 osoby
- przygotowanie pedagogiczne – 1 osoba
- zaawansowane technologie informatyczne – 1 osoba
- kwalifikacja pedagogiczna – 1 osoba
- rachunkowość – 1 osoba.

Przy przyznawaniu dofinansowania studiów podyplomowych główny nacisk Urząd kładzie na realne szanse na znalezienie zatrudnienia przez osoby ubiegające się o wsparcie, po ukończeniu wskazanych kierunków studiów.

Prace interwencyjne – w ramach prac interwencyjnych przewidziano refundację na 60 stanowisk pracy dla osób bezrobotnych. Według stanu na koniec września podpisano umowy z pracodawcami łącznie na 44 stanowiska. Dotychczas spośród 42 skierowanych bezrobotnych 22 podjęło zatrudnienie w przedsiębiorstwach prywatnych, pozostała grupa 20 osób w jednostkach samorządu terytorialnego. Mając na uwadze rodzaj wykonywanych prac przeważały prace biurowe dla 14 osób, prace gospodarcze i porządkowe dla 7 osób oraz prace budowlane dla 5 osób. Spośród 18 osób kończących prace interwencyjne w analizowanym okresie, 12 osób utrzymało zatrudnienie. Do końca roku jeszcze 16 osób znajdzie zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Aktualny wskaźnik efektywności prac interwencyjnych wynosi 76%.

Roboty publiczne – do końca tego roku planuje się rozdysponowanie środków w ramach robót publicznych ogółem na 145 stanowisk pracy. Do końca września 2013 r. na 136 przyznanych miejsc, 137 osób skierowano głównie do urzędów gmin i jednostek podległych, stowarzyszeń działających na terenie powiatu mławskiego oraz Rejonowego Związku Spółek Wodnych. Na roboty publiczne skierowanych będzie jeszcze 15 bezrobotnych.

W podziale na stanowiska pracy przeważały prace gospodarcze i porządkowe dla 100 osób, prace biurowe dla 15 osób, roboty melioracyjne dla 9 osób oraz inne dla 12 osób. W 2013 roku wskaźnik efektywności robót publicznych zaplanowano na poziomie 40%.

Prace społecznie użyteczne – do końca września 2013 r. Powiatowy Urząd Pracy w Mławie skierował 91 bezrobotnych bez prawa do zasiłku korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 84 miejsca zorganizowane przez 7 gmin powiatu mławskiego.

W podziale na poszczególne gminy prace społecznie użyteczne kształtowały się następująco:

Lipowiec Kościelny – 10 osób,

Mława – 21 osób,

Radzanów – 30 osób,

Strzegowo – 6 osób,

Stupsk – 6 osób,

Szreńsk – 6 osób,

Wieczfnia Kościelna – 5 osób.

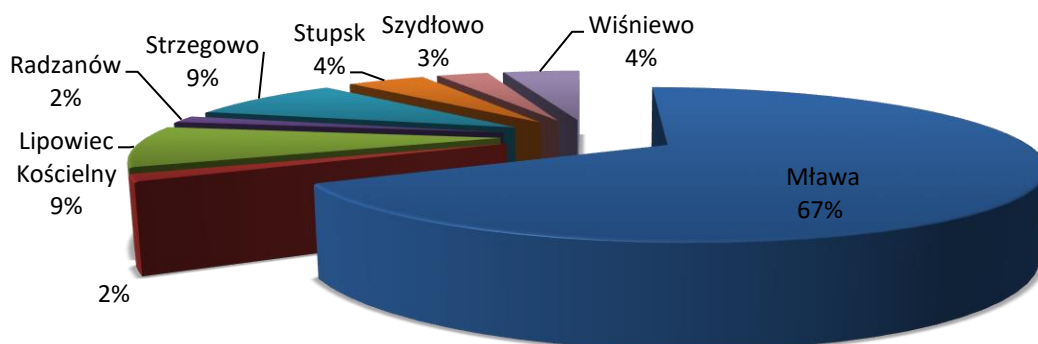
Skierowani bezrobotni wykonywali prace porządkowe w wymiarze 10 godzin tygodniowo w okresie 6 miesięcy.

Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej – na 2013 r. Urząd przewidział przyznanie dotacji na własną działalność gospodarczą dla 115 osób bezrobotnych. Aktualnie w ramach limitu środków wsparcie finansowe otrzyma jeszcze 21 osób ubiegających się o dotację. Do końca września 2013 r. wpłynęło 129 wniosków o udzielenie środków na podjęcie działalności gospodarczej, z tego 95 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, 2 osoby złożyły rezygnację z wniosków - dokonały modyfikacji wniosków i złożyły je ponownie, 1 osoba zrezygnowała z podpisania umowy, 31 osobom odmówiono przyznania środków. Najczęstszą przyczyną odmowy udzielenia środków było: brak kwalifikacji lub doświadczenia niezbędnych do podjęcia zamierzonej działalności, brak szans na jej powodzenie, prognozowane przychody z działalności były nierealne do osiągnięcia, niedokładnie lub błędnie wypełniony wniosek, w dwóch przypadkach sprzęt będący przedmiotem dofinansowania był już zamontowany w lokalu, w którym miała być prowadzona działalność; odmownie zostały także rozpatrzone wnioski złożone na podjęcie działalności handlowej. Spośród wniosków rozpatrzonych pozytywnie do końca września 2013 roku podpisano 67 umów. Pozostałe wnioski są w fazie przygotowań.

W ramach otrzymanych środków najwięcej osób, bo aż 64 podjęło działalności usługowe, stanowi to 95,5% ogółu udzielonych dofinansowań; 1 osoba podjęła działalność produkcyjno-usługową – zakład stolarski; 2 osoby rozpoczęły działalność gastronomiczną (restauracja – przyjęcia okolicznościowe; budka gastronomiczna).

Wśród działalności usługowych dominowały usługi z branży budowlanej (usługi ogólnobudowlane, remontowo-wykończeniowe, hydrauliczne, elektryczne, usługi koparką) – razem 20 osób; 4 osoby podjęły działalności kosmetyczne lub fryzjerskie; 5 osób prowadzi działalność w zakresie wynajmu sprzętu (wynajem zwyżki nożycowej, wynajem sprzętu budowlanego + usługi sprzątające, wypożyczanie lawet, autolawet, przyczepek samochodowych oraz wypożyczanie przyczep campingowych); po 3 osoby rozpoczęły prowadzenie działalności w zakresie usług protetycznych, usług taxi, naprawy samochodów, usług reklamowych, usług z zakresu inżynierii; 2 osoby usługi sprzątające; pozostałe osoby podjęły działalności w następujących zakresach: zakładanie i pielęgnacja terenów zielonych, projektowanie terenów zielonych, usługi frezowania, ostrzenie pił, noży stolarskich, frezów, gabinet logopedyczny, działalność rekreacyjno-sportowa (sztuki walki taekwondo), wystrój sal weselnych, wynajem i obsługa fontanny czekoladowej, oprawa muzyczna imprez, montaż

instalacji gazowej w samochodach, pośrednictwo w sprzedaży energii elektrycznej i gazu, usługi szklarskie, usługi ubezpieczeniowe, doradztwo i pozyskiwanie funduszy, produkcja reklam kinowych i telewizyjnych, piaskowanie i usługi ślusarskie, prowadzenie portalu informacyjnego, biuro projektowe, biuro rachunkowe, naprawa, grawerowanie i sprzedaż biżuterii sztucznej, montaż i naprawa stolarki budowlanej, serwis i montaż urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych. Z poniższego zestawienia wynika, że aż 67% wszystkich udzielonych dotacji zostało przeznaczonych na podjęcie działalności gospodarczej na terenie miasta Mława, pozostałe 33% to działalności zlokalizowane na terenach wiejskich; najwięcej na terenie Gminy Lipowiec Kościelny - 6 nowych podmiotów gospodarczych oraz Gminy Strzegowo – 6 nowych działalności, po 3 nowe podmioty gospodarcze powstały w gminach Stupsk i Wiśniewo, 2 w gminie Szydłowo i po 1 w gminie Radzanów i Dzierzgowo, co w ujęciu procentowym przedstawia Wykres Nr 8.

Wykres Nr 8. Nowe działalności gospodarcze według gmin

Wszystkie osoby, które otrzymały środki podjęły planowane działalności gospodarcze, 50 z nich złożyło wnioski o rozliczenie się z otrzymanych środków, pozostałe osoby mają jeszcze terminy na złożenie dokumentów potwierdzających wydatkowanie uzyskanych środków. W 40 przypadkach zostały przeprowadzone wizyty monitorujące prawidłowość wydatkowanych środków i sporządzone zostało rozliczenie wypłaconego dofinansowania. Pozostałe zostaną sprawdzone i rozliczone w miesiącu październiku.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy- na ten rok przeznaczone zostały środki pozwalające na przyznanie refundacji dla pracodawców na 76 nowych lub istniejących stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych. Do końca września

2013 roku do tut. Urzędu wpłynęło 86 wniosków o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia 114 nowotworzonych stanowisk pracy, z tego 52 wnioski na 57 stanowisk zostały rozpatrzone pozytywnie, natomiast odmówiono zrefundowania wyposażenia lub doposażenia 51 stanowisk. W dyspozycji Urzędu znajdują się jeszcze środki na przyznanie 28 refundacji.

Do końca września 2013 roku podpisano 37 umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia na 40 stanowisk pracy. Mając na uwadze rodzaj wykonywanych prac przeważały prace proste, 3 osoby zatrudniono na stanowisku pracownik fizyczny, 2 osoby w branży gastronomicznej, 4 osoby w branży budowlanej, 3 osoby w branży stolarskiej, 5 osób zostało zatrudnionych jako operatorzy różnych maszyn/urządzeń, 2 osoby zatrudniono w branży handlowej, 3 osoby zostały zatrudnione jako pracownicy biurowi, w ramach refundacji zatrudniono też asystenta brokera, asystenta stomatologa, asystenta pośrednika nieruchomości.

Podsumowując, do końca września 2013 roku zaktywizowano łącznie 1193 osoby bezrobotne. Do końca 2013 roku dzięki środkom finansowym znajdującym się jeszcze w dyspozycji Urzędu na aktywne formy aktywizacji zawodowej zaktywizowanych będzie ok. 126 osób zarejestrowanych (zgodnie z ustalonym limitem osobowym). Oszczędności środków powstałe w wyniku różnego czasu trwania poszczególnych form wsparcia umożliwią zaktywizowanie ostatecznie większej liczby osób niż zakładano. Wspomniane środki pochodzą z EFS, Rezerwy -30, Rezerwy 50+, Rezerwy Ministra dla osób z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz 3 programów specjalnych.

Oprócz działań określonych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Urząd wciąż poszukuje nowych i innowacyjnych możliwości rozwoju usług świadczonych dla osób bezrobotnych. Realizując te zamierzenia, we wrześniu 2013 roku na mocy zgłoszenia tematu do programu wykonawczego na lata 2014-2016 w ramach współpracy polsko-belgijskiej, złożona została deklaracja partnerstwa z Bruxelles Formation – Brukselskim Instytutem ds. Szkolenia Zawodowego Francuskojęzycznych Mieszkańców Brukseli, która jest instytucją zajmującą się kształceniem i szkoleniem zawodowym osób poszukujących pracy, pracowników i osób zatrudnionych. Nawiązanie współpracy między PUP w Mławie a Bruxelles Formation dawałoby możliwość skierowania na zagraniczne szkolenia zawodowe osoby bezrobotne, które uzyskałyby kwalifikacje na europejskim poziomie. Takie działania przyczyniłyby się do podniesienia wartości zawodowej polskich

kandydatów do pracy w zagranicznych firmach jak również do wzrostu mobilności zawodowej osób poszukujących zatrudnienia nie tylko za granicą, ale również w kraju.

W ramach łagodzenia negatywnych skutków utraty zatrudnienia przez osoby bezrobotne z przyczyn pracodawców, tut. Urząd wystąpił do Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych z wnioskiem o dofinansowanie projektu „Powrót z sukcesem”, który pomógłby tym osobom w szybkim powrocie na rynek pracy. Celem projektu jest zminimalizowanie negatywnych skutków towarzyszących procesom zwolnień poprzez udzielenie kompleksowej pomocy w znalezieniu nowego zatrudnienia lub założeniu własnej firmy. Projekt ten jest w pełni odpowiedzią na potrzeby lokalnego rynku pracy.

IV. Usługi Rynku Pracy

Działania Urzędu nie koncentrują się wyłącznie na pozyskiwaniu środków na aktywizację zawodową bezrobotnych. Oprócz tego duży nacisk kładziemy także na działania pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego skierowane do bezrobotnych oraz pracodawców. Sprawne i profesjonalne działania w ramach tych usług mają na celu jak najszybszą realizację ofert pracy.

Głównym celem działania pośrednictwa pracy jest pomoc osobom aktywnie poszukującym odpowiedniego zatrudnienia. Dla zapewnienia standardów obsługi osób zarejestrowanych oraz pracodawców zainteresowanych współpracą w kreowaniu lokalnego rynku pracy prowadzimy pośrednictwo pracy o modelu dwutorowym (podział obowiązków na pośredników zajmujących się obsługą osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pośredników terenowych). Nowa jakość kompetencji posiadanych przez pośredników pracy przynosi widoczne zwiększenie oferty usług dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, co w efekcie przyczynia się do podniesienia ich zdolności do zatrudnienia i zwiększenia dostępności do baz danych o wolnych miejscach pracy. Wypracowany system obsługi klientów, który koncentruje się na indywidualnym podejściu do problemów bezrobotnych i dopasowaniu programów aktywizacyjnych, umożliwia lepsze poznanie grupy osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Od 1 stycznia 2011 roku obowiązuje podział osób zarejestrowanych według klucza alfabetyczno-terytorialnego. Do obsługi klientów wyznaczono pośredników pracy, którzy odpowiedzialni są za poszczególne grupy osób.

Zadaniem pośredników stacjonarnych jest przede wszystkim dobór osób pod aktualne oferty pracy. Bieżąca obsługa interesantów to: kierowanie osób zarejestrowanych do pracy, przyjęcie zgłoszenia podjęcia pracy, odmowy podjęcia pracy, rezygnacji ze statusu bezrobotnego na własny wniosek, jak również wydawanie skierowań do doradcy zawodowego i lidera Klubu Pracy, sporządzanie i realizacja indywidualnych planów działania osobom bezrobotnym oraz realizacja aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Za kontakty z pracodawcami odpowiada dwóch pośredników pracy (pośrednicy terenowi), którzy systematycznie odbywają spotkania z właścicielami firm z terenu powiatu mławskiego. Celem tych wizyt jest pozyskiwanie ofert pracy, zapoznawanie się z bieżącą sytuacją na lokalnym rynku pracy i rozpowszechnianie usług Urzędu. Pozyskane przez pośredników terenowych oferty pracy realizowane są przede wszystkim poprzez spotkania rekrutacyjne i giełdy pracy, w trakcie których osoby bezrobotne zainteresowane podjęciem zatrudnienia odbierają skierowania do pracy.

Do końca września 2013r. pośrednicy pracy dotarli łącznie do 409 pracodawców. W trakcie wizyt u pracodawców pozyskali 169 ofert pracy (niesubsydiowane). Były to oferty w takich zawodach jak: monter podzespołów i zespołów elektronicznych, sprzedawca, szwaczka, magazynier, kierowca samochodów ciężarowych, przedstawiciel handlowy, pracownik do odśnieżania dachów, stolarz, operator koparki i ładowarek, elektryk, elektromonter, robotnik gospodarczy –sprzątac. W omawianym okresie do pośrednictwa pracy wpłynęło łącznie 1329 ofert pracy (w tym 169 pozyskanych w wyniku wizyt u pracodawców-zestawienie tabela Nr 2).

Oferty pracy	01.01.2013 – 30.09.2013
Niesubsydiowane	575
Subsydiowane	754
Ogółem	1329

Tabela Nr 2. Oferty pracy w dyspozycji PUP w Mławie

W roku 2012 Powiatowy Urząd Pracy dysponował 765 niesubsydiowanymi ofertami pracy, do końca września 2013 roku było ich 575. Odczuwalny spadek ilości ofert pracy spowodowany jest między innymi złą sytuacją ekonomiczną w gospodarce kraju, co przekłada się na stagnację i zachowawcze postawy lokalnych pracodawców. Za przykład należy podać firmy działające w branży elektronicznej, w przypadku których zwiększenie zatrudnienia nastąpiło dopiero w miesiącu wrześniu tego roku.

Jedną z form działania pośredników pracy jest organizacja **targów pracy i giełd pracy**. Przedsięwzięcia te poprawiają dostęp do wolnych miejsc pracy dla osób szukających zatrudnienia, a pracodawcom umożliwiają kontakt z odpowiednimi kandydatami do pracy. W roku bieżącym zorganizowaliśmy **III Mławskie Targi Pracy**, w których udział wzięło 55 wystawców. Wśród nich przedsiębiorcy, agencje zatrudnienia, służby mundurowe, szkoły, fundacje, stowarzyszenia i firmy szkoleniowe. Wystawcy oferowali ok. 250 ofert pracy, m.in. w zawodach: magazynier, szwaczka, pracownik produkcji, kontroler jakości, spawacz, młodszy specjalista, młodszy inżynier, kierowca autobusu, mechanik autobusu, specjalista ds. sprzedaży samochodów, specjalista ds. sprzedaży flotowej, sprzedawca części zamiennych, elektromechanik, opiekun finansowy, specjalista ds. wtryskarek, pracownik serwisu sprzątającego, operator rolomatu do folii, telefoniczny doradca klienta, piekarz, cukiernik, stolarz.

W tegorocznej edycji Targów Pracy gościliśmy pracodawców z powiatów: ciechanowskiego (2 firmy), żuromińskiego (1 firma), działdowskiego (4 firmy), warszawskiego (2 firmy), sochaczewskiego (1 firma).

Swoje stoiska na Targach również zaprezentowały: Komenda Powiatowa Policji w Mławie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Mławie oraz Wojskowa Komenda Uzuppełnień w Ciechanowie. Służby mundurowe przeprowadzały własną rekrutację. Rekrutujący do służby w Policji dysponowali dodatkowo 185 miejscami pracy na terenie województwa mazowieckiego, nie licząc samej Warszawy, gdzie odbywa się równoległy nabór. Natomiast przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzuppełnień w Ciechanowie werbowali do Narodowych Sił Rezerwowych. Oferta służb mundurowych zawierająca ponad 50 miejsc pracy cieszyła się dużym zainteresowaniem.

Swoją ofertę zaprezentowały również Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie Filia w Ciechanowie oraz Powiatowe Urzędy Pracy z Ciechanowa, Żuromina, Płońska, Działdowa, jak również Ochotnicze Hufce Pracy z Działdowa i Ciechanowa.

Dla osób poszukujących pracy oraz pracodawców w trakcie trwania targów uruchomione zostały punkty konsultacyjne: Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Projektów Unijnych, Państwowej Inspekcji Pracy, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Skarbowego, a także Punkt Porad Prawnych i Obywatelskich i Punkt Porad dla pracodawców Fundacji Gospodarczej im. Karola Marcinkowskiego.

Ofertę szkoleniową dla osób chcących kontynuować naukę w systemie dziennym lub zaocznym zaprezentowały: Centrum Nauki i Biznesu „Żak” Mława oraz Zespół Medycznych Szkół Policealnych w Ciechanowie.

Ponadto dzięki Targom przedsiębiorcy stworzyli bazę danych na potrzeby rekrutacji. Z pozyskanych informacji wynika, iż z potencjalnymi kandydatami prowadzone są lub będą rozmowy kwalifikacyjne.

W wyniku bezpośrednich rozmów z pracodawcami zatrudnienie znalazło 115 osób bezrobotnych. Firmy z branży elektronicznej prowadzą w chwili obecnej procesy rekrutacyjne więc liczba osób zatrudnionych może ulec zwiększeniu. Dodatkowo kilkanaście osób zostało zatrudnionych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu (doposażenie stanowisk pracy, prace interwencyjne). Nadal trwają rekrutacje na stanowiska kierowca autobusu, szwaczka. Ponadto dzięki Targom przedsiębiorcy stworzyli bazę danych na potrzeby rekrutacji. Efektem Targów jest również nawiązanie współpracy tutejszego Urzędu z pracodawcami z poza obszaru działania PUP. Pracodawcy zewnątrzni byli zadowoleni z udziału w Targach i zobowiązali się do dalszej współpracy.

Wiele osób odwiedzających targi pracy wykazywało zainteresowanie ofertą służb mundurowych, kilkadziesiąt osób złożyło swoje aplikacje do służby w policji i wojska. Nawiązano współpracę z Grupą Mobilis, która w chwili obecnej jest właścicielem PKS Mława, czego efektem jest zorganizowanie szkolenia dla kierowców autobusów.

Do końca września 2013 r. zorganizowaliśmy **10 giełd pracy** z udziałem przedstawicieli firm: POPH Poziomka, „Kruszbet” sc. Zakład Inżynierijno-Budowlany, Pantos Logistics Poland, „Colorbet” Robert Mendalka z Działdowa, „Amlux” Sp. z o.o., LG Electronics Mława

Dla potencjalnych kandydatów pracodawcy przygotowali 78 miejsc pracy. Firmy poszukiwały osób m.in. w zawodach: szwaczka, pracownik fizyczny, monter sieci sanitarnych, brukarz, magazynier, murarz, sprzętaczką, pracownik magazynu i technik elektronik.

W Giełdach w sumie uczestniczyło 159 osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Po przeprowadzeniu wstępnych rozmów rekrutacyjnych pracodawcy wyselekcjonowali potencjalnych kandydatów, którym pośrednicy pracy wydali 87 skierowań do pracy. W wyniku wydanych skierowań zatrudnienie podjęły 32 osoby.

Istotnym elementem aktywizacji bezrobotnych są również działania doradców zawodowych, których praca polega na: udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych, w szczególności na: udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia; udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia; kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia.

Poradnictwo zawodowe jest świadczone w formie porad indywidualnych i grupowych. Porady indywidualne polegają na bezpośrednim kontakcie z doradcą zawodowym i dotyczą takich problemów jak wybór zawodu po raz pierwszy lub ponowny, określenie predyspozycji zawodowych, doskonalenie zawodowe, brak umiejętności poszukiwania pracy oraz możliwość rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Do końca września 2013 roku przeprowadzono 4371 rozmów doradczych w ramach indywidualnej porady zawodowej, z której skorzystało 1455 osób, w tym 720 osób zamieszkałych na wsi. W wyniku tych działań 593 osoby podjęły pracę, 213 osób skierowano na szkolenie zawodowe oraz 139 osób na trzytygodniowe szkolenie Klubu Pracy lub zajęcia aktywizacyjne prowadzone przez liderów klubu pracy.

Porady zawodowe w formie grupowej mają na celu dokonania przez klienta samooceny oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji związanych z planowaniem swojej kariery zawodowej. Usługa realizowana jest w formie zajęć warsztatowych dla grupy maksymalnie 16 osób.

W 2013 roku zorganizowano następujące porady grupowe:

- „Spadochron”, zaplanuj swoją karierę
- „Marketing własnej osoby”
- „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”
- „Tworzenie własnego wizerunku”

- „Metoda Edukacyjna”
- „Metoda hiszpańska”
- „Bądź aktywny przez całe życie”
- „Samozatrudnienie drogą do sukcesu”
- „Niepełnosprawność a rynek pracy”

łącznie w 48 grupach porady zawodowej uczestniczyło 416 bezrobotnych, w tym 223 osoby zamieszkałe na wsi. Tabela Nr 3 zawiera zestawienie tematyczne oraz ilościowe w zakresie porad grupowych.

<i>Nazwa porady grupowej</i>	<i>Liczba zorganizowanych grup</i>	<i>Liczba osób uczestniczących w poradzie</i>
Tworzenie własnego wizerunku	14	131
Bądź aktywny przez całe życie	2	24
Metoda Edukacyjna	5	45
Metoda Hiszpańska	4	36
Samodzielność w poszukiwaniu pracy	5	37
Samozatrudnienie drogą do sukcesu	6	58
SPAOCHRON	1	9
Marketing własnej osoby	2	15
Ja a rynek pracy	8	51
Niepełnosprawność a rynek pracy	1	10
RAZEM	48	416

Tabela Nr 3. Porady grupowe według tematu zajęć

Doradcy świadczą swoje usługi również w formie informacji zawodowej dotyczącej zawodów, rynku pracy, możliwości szkolenia i kształcenia, które mogą mieć formę materiałów drukowanych, audiowizualnych oraz komputerowych lub internetowych baz danych, udostępnianych bezrobotnym lub poszukującym pracy indywidualnie lub podczas grupowego spotkania informacyjnego.

W ramach grupowej informacji zawodowej, do końca września 2013 roku odbyło się 61 spotkań, które poruszały tematy: Prawa i obowiązki bezrobotnego oraz lokalny rynek pracy oraz Promocja usług Urzędu (zestawienie w Tabeli Nr 4).

<i>Nazwa grupowej informacji</i>	<i>Liczba zorganizowanych grup</i>	<i>Liczba osób uczestniczących w</i>
----------------------------------	------------------------------------	--------------------------------------

<i>zawodowej</i>		<i>grupowej informacji zawodowej</i>
Prawa i obowiązki bezrobotnego oraz lokalny rynek pracy	44	683
Promocja usług urzędu	17	227
RAZEM	61	910

Tabela Nr 4. Podział grup i osób korzystających z grupowej informacji zawodowej

W grupowej informacji zawodowej uczestniczyły 910 osób, w tym 475 zamieszkałych na wsi.

Z indywidualnej informacji zawodowej do 30 września 2013 roku skorzystało 1181 osób. Informacja indywidualna dotyczyła głównie rynku pracy, możliwości podniesienia wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, informacji o wymogach poszczególnych zawodów oraz usług rynku pracy.

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy jest to usługa świadczona w formie trzytygodniowego szkolenia lub zajęć aktywizacyjnych. Szkolenie w Klubie Pracy w zakresie umiejętności poszukiwania pracy - stanowi jedną z form współpracy z osobami bezrobotnymi zarejestrowanymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mławie, a w szczególności z osobami, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy, utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym niepowodzeniem w jej poszukiwaniu, chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej. Podczas szkolenia uczestnicy uczą się: jak analizować mocne i słabe strony oraz oceniać ich przydatność na rynku pracy, jak sporządzić bilans umiejętności, możliwości i predyspozycji zawodowych, jak działają procesy i mechanizmy zachodzące na rynku pracy wraz z analizą lokalnego rynku pracy, techniki i metody skutecznego poszukiwania zatrudnienia, zasady pisania dokumentów aplikacyjnych, sposoby prowadzenia udanej rozmowy kwalifikacyjnej.

Do końca września 2013 roku odbyło się 9 szkoleń z zakresu Umiejętności Aktywnego Poszukiwania Pracy, w których uczestniczyło 114 osób, w tym 97 kobiet w różnych przedziałach wiekowych, z dysfunkcjami w poszukiwaniu zatrudnienia. W wyniku tych działań 50% uczestników szkoleń zostało zaktywizowanych poprzez: podjęcie pracy, staże, prace społecznie-użyteczne oraz szkolenia zawodowe (efektywność badana jest w ciągu 3 miesięcy od zakończenia udziału w szkoleniu; 2 grupy bezrobotnych ukończyły szkolenie w miesiącu wrześniu, a więc efektywność w tym przypadku mierzona będzie od października do grudnia 2013). Na szkolenia Klubu Pracy zostały skierowane osoby wytypowane przez pracowników Urzędu Pracy po rozmowach indywidualnych z pośrednikiem pracy i doradcą

zawodowym, którzy stwierdzili celowość udziału bezrobotnego w trzytygodniowym szkoleniu.

Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy świadczona jest również w formie zajęć aktywizacyjnych, w których biorą udział osoby zarejestrowane jako bezrobotne. Program zajęć jest dostosowany tematycznie i godzinowo zgodnie z zapotrzebowaniem osób chętnych do udziału w warsztatach, które trwają od jednego do pięciu dni w zależności od omawianego tematu:

- „ Autoprezentacja i właściwa komunikacja, czyli jak dobrze zaprezentować się pracodawcy”
- „ CV warte etatu czyli jak stworzyć profesjonalne dokumenty aplikacyjne”
- „Nowa praca- pokaż swoje mocne strony”

Do końca września 2013 roku odbyło się 7 grup zajęć aktywizacyjnych, na które skierowano 64 osoby. Faktycznie w zajęciach wzięło udział 47 osób, w tym 19 kobiet. W wyniku tych działań 15 osób zostało zaktywizowanych poprzez: podjęcie pracy, staże, prace społecznie-użyteczne oraz szkolenia zawodowe. Ponadto w ramach realizacji działań Klubu Pracy codziennie osoby bezrobotne mają możliwość korzystania z usług realizowanych w formie otwartego Klubu Pracy.

Do końca września 2013 roku z indywidualnej pomocy w ramach działań otwartego Klubu Pracy skorzystało 619 osób.

Przewiduje się, iż w roku 2014 tendencje na rynku pracy będą się utrzymywać. Dlatego też dotychczasowe działania Urzędu Pracy w zakresie pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, aktywizowania osób bezrobotnych i motywowania do samodzielnych wysiłków w poszukiwaniu pracy oraz efektywnego gospodarowania środkami Funduszu Pracy będą kontynuowane. Ponadto Powiatowy Urząd Pracy będzie kładł szczególny nacisk na pozyskanie możliwie największych środków finansowych, co wpłynie na intensyfikację działań skierowanych na aktywizację bezrobotnych. Nowa perspektywa finansowania spowoduje, że dla utrzymania aktualnego poziomu pomocy dla bezrobotnych i pracodawców w formie programów aktywizacji zawodowej, Urząd występować będzie o ponad 75% dodatkowych funduszy ze względu na niski limit środków, które przyznawane będą w ramach algorytmu z Funduszu Pracy.

V. Działania Powiatowego Urzędu Pracy na innych płaszczyznach

Aktualnie Powiatowy Urząd Pracy funkcjonuje w dwóch budynkach oddalonych od siebie o ok. 2,5 kilometra. W budynku przy ul. Wyspiańskiego 7 działa Centrum Aktywizacji Zawodowej, w skład którego wchodzi dwa referaty: Referat Usług Rynku Pracy i Referat Instrumentów Rynku Pracy i Szkolenia, zaś w budynku przy ul. Piłsudskiego 43 funkcjonują działy: Informacji i Ewidencji Świadczeń, Organizacyjno-Administracyjny oraz Finansowo-Księgowy. Lokalizacja Urzędu w dwóch budynkach stanowi poważne utrudnienie dla klientów, którzy nie mają możliwości załatwienia swoich spraw w jednym miejscu. Dla poprawy organizacji pracy podejmowane są przez Urząd działania, mające na celu zniwelowanie niedogodności wynikających z tej sytuacji. Jednakże należy zauważyć, iż wiele czynności związanych z obsługą klienta niestety powtarza się w obydwu budynkach, przez co pracownicy angażowani są podwójnie. Jest to również utrudnienie dla pracowników, którzy muszą wymieniać między sobą dokumentację, co zwiększa koszty funkcjonowania Urzędu. Jeszcze w 2013 roku w budynku przy ul. Piłsudskiego 43 planowane jest usprawnienie obsługi osób rejestrujących się jako bezrobotni i poszukujący pracy poprzez montaż systemu kolejkowego. Poprawa sprawności obsługi klienta na etapie rejestracji znacząco wpłynie na pozytywny odbiór wśród klientów Urzędu już przy pierwszym kontakcie z Urzędem.

Zmieniające się realia na rynku pracy oraz wymagania proceduralne obowiązujące w innych instytucjach przekładają się na potrzebę nasilenia współpracy z partnerami oraz pozyskiwaniem nowych, a także modyfikowania dotychczasowych rozwiązań dla sprawniejszego funkcjonowania Urzędu i obsługi klienta. Do sukcesu należy zaliczyć rozpoczęcie procesu związanego z funkcjonowaniem platformy komunikacyjnej pomiędzy Urzędem a ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu mławskiego, która umożliwi szybką wymianę informacji o wspólnych klientach ograniczając tym samym obieg dokumentów wymaganych przy ubieganiu się o pomoc finansową. Planowane na grudzień 2013 r. wdrożenie platformy komunikacyjnej służącej elektronicznej wymianie danych o wspólnych klientach pozwoli na: obniżenie kosztów wystawiania i dystrybucji zaświadczeń, zwiększenie jakości informacji, błyskawiczny dostęp do informacji partnerów, trafniejsze i szybsze podejmowanie decyzji. Jak również przyniesie wymierne korzyści dla klientów ww. instytucji, którzy nie będą już musieli przyjeżdżać po zaświadczenie, wydając pieniądze

na dojazd do Mławy. Warto zaznaczyć, iż do końca września 2013 r. wydanych zostało 13 757 zaświadczeń, głównie dla klientów ubiegających się o wsparcie z pomocy społecznej.

Głównym celem pośrednictwa pracy jest przede wszystkim pozyskiwanie jak największej ilości pracodawców do współpracy, a tym samym jak największe ilości ofert pracy, następnie jak najszybsza ich realizacja zakończona zatrudnieniem. Dlatego też dla rozpowszechniania współpracy z pracodawcami oraz zwiększenia dostępu do informacji niezbędnych przedsiębiorcom od września 2013 r. w Urzędzie wznowił działalność Punkt Konsultacyjny dla Pracodawców i osób bezrobotnych zamierzających otworzyć własną działalność gospodarczą. W punkcie będzie można spotkać się ze specjalistami z Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych, Państwowej Inspekcji Pracy, Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Fundacji Gospodarczej im. Karola Marcinkowskiego oraz Stowarzyszenia Społecznej Samopomocy - Lokalnej Grupy Działania. Przedsiębiorca uzyska fachową pomoc w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej z różnych aspektów m.in. wsparcie w wyborze źródeł finansowania zewnętrznego czy opracowywaniu strategii promocyjno-reklamowej firmy. Konsultanci z Państwowej Inspekcji Pracy udzielą informacji z zakresu zasad kontrolowania zakładów pracy i nadzorowania przestrzegania przepisów z zakresu prawa pracy oraz przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy np. czy pracodawca wywiązuje się z ciążących na nim obowiązków (wynagrodzenie za pracę, czas pracy, urlopy wypoczynkowe, ochrona praw kobiet, zatrudnionych osób niepełnosprawnych i młodocianych, a także szeroko rozumianych wymagań bhp). Pracownicy Urzędu Skarbowego będą udzielać informacji dotyczących terminów uiszczenia stawek obowiązujących podatków i innych informacji dotyczących VAT, CIT itp. Zakład Ubezpieczeń Społecznych udzieli informacji związanych z ustalaniem obowiązku ubezpieczeń społecznych, ustalaniem uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz wypłacaniem tych świadczeń, wymierzaniem i pobieraniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, - prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń podlegających finansowaniu z funduszy ubezpieczeń społecznych lub innych źródeł, prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczonych i kont płatników składek, - orzekanie przez lekarzy orzeczników Zakładu oraz komisje lekarskie Zakładu dla potrzeb ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Fundacja Gospodarcza im. Karola Marcinkowskiego proponuje usługi doradcze dla przedsiębiorców

i osób fizycznych zainteresowanych założeniem własnej działalności gospodarczej oraz usługi informacyjne z zakresu administracyjno - prawnych aspektów zakładania, prowadzenia, zawieszania i zamykania działalności gospodarczej, zatrudniania cudzoziemców i innych. Lokalna Grupa Działania zobowiązuje się do informowania o idei funkcjonowania i realizowanych zadaniach Grupy, informowania o bieżących wydarzeniach i realizowanych projektach oraz naborach wniosków, informowania o przyszłym okresie programowania UE na lata 2014-2020. Działanie Punktu Konsultacyjnego ma przełożyć się w przyszłości na pewniejsze działania pracodawców na lokalnym rynku pracy dzięki odpowiedniej wiedzy i znajomości obowiązujących procedur.

Nową formą promocji usług i działań podejmowanych na rzecz poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy jest wydawany od kwietnia 2013 r. Kwartalnik „Mławski Świat Pracy”, w nakładzie 500 egzemplarzy. W ten sposób informacja o możliwościach pomocy świadczonej dla osób bezrobotnych i pracodawców upowszechniania jest na szerszą skalę. W biuletynie opisywane są dobre i sprawdzone praktyki wpływające na zwiększenie aktywności w poszukiwaniu pracy, pomoc udzielana pracodawcom związana z zatrudnieniem osób zarejestrowanych jako bezrobotne poprzez aktywne formy zatrudnienia, czy też formy pośrednictwa pracy, które ukierunkowane są na trafny dobór kandydatów do pracy, co przekłada się na szybką realizację zgłoszonych ofert pracy. Kwartalnik ma za zadanie przybliżyć w przystępny i interesujący sposób możliwości, jakie daje stała współpraca z Urzędem oraz bieżące informowanie o sytuacji na lokalnym rynku pracy mieszkańców powiatu mławskiego. Do tej pory ukazały się trzy wydania Kwartalnika, na grudzień planuje się wydanie specjalne. Urząd stara się docierać do możliwie największego grona odbiorców, wykorzystując dostępne środki przekazu. Promocja działań przyczyni się do lepszego poznania idei aktywizacji zawodowej wśród osób bezrobotnych, które nie zawsze mają wiedzę o zakresie usług Urzędu, co niestety zmniejsza ich szanse na znalezienie zatrudnienia.

W czerwcu 2013 roku Urząd przystąpił do pionierskiego projektu „Urząd Przyjazny”, oferującego kompleksowe rozwiązania dla urzędów pracy w zakresie rozwoju kompetencji pracowników, przełamania stereotypów oraz kreacji wizerunku urzędu, a także innowacyjności w obsłudze klienta. Udział w projekcie umotywowany jest potrzebą potwierdzenia sposobu funkcjonowania Urzędu jako instytucji nastawionej na wysoki poziom świadczenia swoich usług oraz osiągnięcie jeszcze lepszych wyników w tym zakresie poprzez opracowanie i wdrożenie nowej strategii. Analiza potrzeb urzędu przeprowadzona przez

zewnętrznych audytorów poprzez badanie ankietowe osób bezrobotnych oraz pracodawców wykazała, iż jest on oceniany przez swoich klientów na poziomie dobrym, co potwierdziło ogólnie panującą opinię. W celu doskonalenia funkcjonowania instytucji i zapewnienia możliwie wysokiego poziomu usług i zaspokajania potrzeb osób bezrobotnych oraz pracodawców, podejmowane są dalsze działania w ramach projektu, których efektem będzie uzyskanie statutu „Urząd Przyjazny”. Tytuł ten będzie potwierdzeniem, iż PUP w Mławie szczególnie nastawiony jest na dobro klienta.

VI. Rok 2014 - nowe wyzwania

Rok 2014 będzie czasem zmian i nowości. Nowa perspektywa finansowa środków unijnych, w tym Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 przyniesie nowe procedury ubiegania się o dofinansowanie projektów w ramach poszczególnych priorytetów oraz uruchomienie środków dopiero w momencie pełnego przygotowania tych procedur. Dodatkowo ze względu na specjalną sytuację województwa mazowieckiego, wynikającą z faktu, że nie będzie zaliczone do regionów słabiej rozwiniętych, wsparcie działań na jego rzecz będzie odbywało się w indywidualny sposób, co może ograniczyć dostępność środków w ramach EFS. Dodatkowo, ubiegając się o dofinansowanie projektu współfinansowanego z EFS, wnioskodawca zobowiązany będzie do zapewnienia wkładu własnego na poziomie 20% wartości projektu (dla porównania w roku 2013 wkład własny nie obowiązywał, dzięki czemu można było wykorzystać przyznane w ramach algorytmu środki na dodatkowe działania aktywizacyjne). W związku z ograniczonymi środkami unijnymi, Urząd będzie dążył do pozyskiwania możliwie największych funduszy również z innych źródeł, pozwalających na utrzymanie świadczonej pomocy na dotychczasowym poziomie.

Największe zmiany czekają Urząd Pracy w związku ze zmianą ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Warto zaznaczyć, iż projekt ustawy nie przewiduje okresu przejściowego (ustawa wejdzie w życie z dniem 01.01.2014 r.). Proponowane w ustawie zmiany koncentrują się przede wszystkim w następujących obszarach:

I. Poprawa efektywności działania urzędów pracy, a w tym m.in.:

1) zmiana algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w województwie z uwzględnieniem efektywności działań aktywizacyjnych urzędów pracy,

- 2) uzależnienie środków na wynagrodzenia pracowników urzędów pracy od efektów działania urzędów pracy;
- 3) zwiększenie roli partnerów społecznych w procesie zarządzania środkami Funduszu Pracy (Rady Rynku Pracy);
- 4) zwiększenie roli samorządu województwa w polityce rynku pracy;
- 5) redefinicja zadań centrów informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy.

II. Poprawa jakości usług świadczonych bezrobotnym stosownie do ich potrzeb, a w tym m.in.:

- 1) profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym;
- 2) poprawa standardów działania urzędów pracy;
- 3) zlecanie usług aktywizacyjnych;
- 4) współpraca powiatowych urzędów pracy i gmin;
- 5) reforma sieci EURES;
- 6) elastyczność stosowania usług i instrumentów rynku pracy;
- 7) poszerzenie dostępu do informacji o ofertach pracy.

III. Nowe narzędzia wspierające tworzenie miejsc pracy i powrót do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym dla powracających na rynek pracy po przerwie związanej z wychowaniem dziecka.

- 1) grant na telepracę i świadczenie aktywizacyjne;
- 2) pożyczka z Funduszu Pracy na utworzenie miejsca pracy lub podjęcie działalności gospodarczej;
- 3) programy regionalne.

IV. Wsparcie pracodawców zatrudniających młodych pracowników, a w tym:

- 1) nowe instrumenty wspierające zatrudnienie młodych ludzi na rynku pracy (bony stażowe, szkoleniowe, bony zatrudnieniowe, bony na zasiedlenie);
- 2) zwolnienie z obowiązku opłacania składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
- 3) ułatwienie zdobycia stażu zawodowego poprzez refundację składek na ubezpieczenia społeczne za bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę.

V. Wsparcie pracodawców zatrudniających długotrwale bezrobotnych w wieku 50 PLUS.

VI. Wspieranie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji kadry pracowników – poprzez Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Dużym wyzwaniem jest fakt wprowadzenia wielu zmian w tak krótkim czasie. Bez odpowiedniego przygotowania kadry pracowniczej spełnienie nowych wymagań ustawy wydaje się być trudne. Szczególną uwagę należy zwrócić na nowe narzędzie w pracy z osobami zarejestrowanymi, tj. profilowanie pomocy udzielanej bezrobotnym, które w swoim założeniu ma przyczynić się do trafniejszego doboru form wsparcia dla danej grupy osób już na etapie rejestracji. Proponowane nowości zmierzają ku dokładniejszemu poznaniu klientów Urzędu. W perspektywie złożoności tych działań, można śmiało stwierdzić, iż praca z klientem będzie znacznie wydłużona w czasie, co wpłynie na jakość innych działań i obowiązków. Konieczna będzie reorganizacja w strukturze zatrudnienia pracowników Urzędu oraz opracowanie zmodyfikowanej ścieżki aktywizacji bezrobotnych, co przy lokalizacji Urzędu w dwóch budynkach będzie dużym wyzwaniem.

Ta i inne zmiany przedstawione w projekcie ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nakładają na urzędy pracy wiele nowych obowiązków, bez możliwości zwiększania zatrudnienia, co w konsekwencji może przynieść skutek odwrotny od zamierzonego przez ustawodawcę. Proponowane zmiany rodzą wiele obaw zarówno pod względem funkcjonowania Urzędu, jak i środków finansowych zapewnionych zapisami ustawy przeznaczonych na wynagrodzenia pracowników. Obowiązujące przepisy zapewniają przekazanie samorządom powiatowym do 31.12.2013 r. 7% kwoty środków (limitu) Funduszu Pracy ustalonej na rok poprzedni na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej z przeznaczeniem na finansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników powiatowego urzędu pracy. Zakłada się, że po 2013 roku wysokość tych środków uzależniona będzie od efektywności podejmowanych i osiągniętych przez Urząd wyników na lokalnym rynku pracy, przy czym środki zapewnione wynosić będą jedynie 5 % limitu, o którym mowa wyżej. Pozostałe 2% będzie możliwe do uzyskania po spełnieniu określonych warunków, z przeznaczeniem na nagrody dla doradców klienta i kadry kierowniczej. Stąd też obawa, że nowe procedury i wymagania stawiane przed Urzędem spowodują ograniczenie dostępności środków ministerialnych.

W związku z powyższym głównym priorytetem i kierunkiem działania na rok 2014 dla Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie jest utrzymanie na dotychczasowym poziomie jakości

usług świadczonych na rzecz lokalnego rynku pracy. W tym celu Urząd w pierwszej kolejności zapewni działania umożliwiające poprawne wdrożenie przepisów wynikających z nowej ustawy, jak również starać się będzie o pozyskanie jak największych środków na aktywizację zawodową osób bezrobotnych. Niezmiernie ważna dla realizacji założonych celów jest również rozbudowa budynku przy ulicy Wyspiańskiego, która pozwoli na połączenie Urzędu i zlokalizowanie go w jednym miejscu. Nowe warunki lokalowe oraz wkład pracy profesjonalnej kadry pracowników w niezmnieszonej liczbie, umożliwią osiągnięcie zamierzonych celów.

Mława, dnia 10.10.2013 r.